

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 172/04-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť SVD, s. r. o., Ž., zastúpenej advokátom Mgr. R. K., B., ktorou namietala porušenie jej práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 301/02 zo 17. decembra 2002, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť SVD, s. r. o., Ž., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 27. marca 2003 doručené podanie SVD, s. r. o., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obo 301/02 zo 17. decembra 2002.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 15. marca 2002 podala na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, spoločnosti TOPOS TOVÁRNIKY, a. s., ktorému bola pridelená sp. zn. 8 K 24/02. Podaním z 22. marca 2002 sťažovateľka doplnila návrh na vyhlásenie konkurzu o označenie ďalších veriteľov dlžníka podľa § 4 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“). Sťažovateľka ďalej uviedla *„vzhľadom na skutočnosť, že v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka TOPOS TOVÁRNIKY, a. s. č. k. 8 K 24/02, bol už na KS v Bratislave vedený iný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok toho istého dlžníka č. k. 7 K 334/01, Krajský súd v Bratislave v súlade s § 4a ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní bez rozhodnutia pripojil neskoršie podaný návrh na vyhlásenie konkurzu č. k. 8 K 24/02 k skoršie podanému návrhu na vyhlásenie konkurzu č. k. 7 K 334/01“*. Z listín priložených k sťažnosti vyplýva, že navrhovateľom predchádzajúceho návrhu na vyhlásenie konkurzu vo veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 7 K 334/01 bol M. B., V. (ďalej len „navrhovateľ v 1. rade“).

Zo sťažnosti a jej príloh ďalej vyplýva, že krajský súd uznesením sp. zn. 7 K 334/01 zo 14. augusta 2002 vo veci návrhu na vyhlásenie konkurzu rozhodol tak, že voči navrhovateľovi v 1. rade konanie zastavil a voči navrhovateľovi v 2. rade, teda voči sťažovateľke návrh zamietol.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že 27. septembra 2002 podala na krajskom súde odvolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 7 K 334/01 zo 14. augusta 2002, ktorým bol jej návrh na vyhlásenie konkurzu zamietnutý.

Ústavný súd zistil, že 30. januára 2003 bolo sťažovateľke doručené uznesenie najvyššieho súdu zo 17. decembra 2002, ktorým najvyšší súd rozhodol o jej odvolaní proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 7 K 334/01 tak, že *„uznesenie Krajského súdu v Bratislave*

zo dňa 14. 8. 2002 č. k. 7 K 334/01-87 v napadnutej časti zrušil a konanie voči veriteľovi II. zastavil“.

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol, že: „Uznesením Najvyššieho súdu zo dňa 17. 12. 2002 č. k. 5 Obo 301/02 bolo porušené právo sťažovateľa podľa Čl. 46 Ústavy SR t. j. právo na súdnu ochranu a zároveň bolo porušené právo sťažovateľa podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd t. j. právo na spravodlivé súdne konanie (...).“ Sťažovateľka ďalej žiadala, aby ústavný súd „uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 17. 12. 2002 zrušil a vrátil vec, t. j. návrh na vyhlásenie konkurzu č. k. 7 K 334/01 na ďalšie konanie pred Najvyšším súdom“. Ďalej žiadala, „aby Ústavný súd priznal navrhovateľovi primerané zadosťučinenie vo výške 350.000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej porušením základných práv a slobôd“ a „aby Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania“.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona skúmal, či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde môže sťažnosť podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti preto zisťoval, či ochranu tomu základnému právu, porušenie ktorého sťažovateľka namietala (t. j. právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), neposkytujú všeobecné súdy na základe opravných prostriedkov im dostupných, ktoré možno považovať za účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia označených základných práv.

Podľa § 66e ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní sa na konkurz primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. V konkurznom konaní sa však vždy rozhoduje uznesením.

Podľa § 66f zákona o konkurze a vyrovnaní ustanovenia § 221 ods. 1 písm. a) a § 228 až 243d OSP sa na konkurz a vyrovnanie nepoužijú.

Uznesením najvyššieho súdu bolo uznesenie krajského súdu o vyhlásení konkurzu v napadnutej časti zrušené a konanie voči sťažovateľke zastavené.

Sťažovateľka bola so zreteľom na dôvody sťažnosti oprávnená a povinná využiť aj mimoriadny opravný prostriedok [porovnaj dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. a) a b) OSP], ktorým je aj v konkurznom konaní, v ktorom bol návrh voči sťažovateľke (veriteľovi II) zamietnutý a uznesenie o zamietnutí návrhu bolo odvolacím súdom v napadnutej časti zrušené a konanie voči sťažovateľke zastavené, dovolanie.

Podľa zmyslu a účelu mimoriadnych opravných prostriedkov [§ 66f zákona o konkurze a vyrovnaní vylučuje použitie ustanovení § 221 ods. 1 písm. a) a § 228 až 243d OSP na konkurz a vyrovnanie] použitie citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku je vylúčené len v prípade, že konkurz bol vyhlásený, a nie aj v prípade, že konanie o návrhu na vyhlásenie konkurzu bolo podľa § 4 ods. 8 zákona o konkurze a vyrovnaní zastavené.

Vylúčenie dovolania a obnovy konania má totiž zmysel len pri vyhlásení konkurzu, pretože ich použitie by už nemohlo v žiadnom prípade odstrániť dôsledky vyhlásenia konkurzu podľa § 14 zákona o konkurze a vyrovnaní. Napokon to nie je ani potrebné, pretože zákon pozná inštitút zrušenia konkurzu podľa § 44 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorý efektívnejšie než mimoriadny opravný prostriedok rieši otázky, ktoré by sa inak mohli riešiť v mimoriadnom opravnom konaní.

Ústavný súd už uzavrel, že podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi sú závažné procesné pochybenia týchto súdov (predstavujúce súčasne aj porušenie základných práv účastníkov konania podľa čl. 46 a nasl. ústavy) dôvodom na podanie dovolania (podľa § 237 OSP). Tieto riadne a mimoriadne opravné prostriedky umožňujú účastníkom súdneho konania namietat' závažné procesné pochybenia všeobecných, a teda aj konkurzných súdov, a tým aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj podľa dohovoru). Z uvedeného vyplýva, že sú to všeobecné súdy, ktoré na základe účinných právnych prostriedkov nápravy dostupných sťažovateľke môžu a musia poskytovať ochranu základným procesným právam účastníkov súdneho konania.

Ústavný súd nie je oprávnený a povinný poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľka mohla domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi, najmä využitím opravných prostriedkov (podobne napr. I. ÚS 85/97, II. ÚS 35/02, II. ÚS 78/02), prípadne podaním nového návrhu na vyhlásenie konkurzu. Ak existuje taký všeobecný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody, ústavný súd nie je zásadne oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie. Prijatiu takej sťažnosti bráni princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 54/02).

Z toho vyplýva, že sťažovateľka má účinný prostriedok ochrany základných práv, ktorých porušenie namieta, podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, za ktorý treba považovať právnu možnosť podať nový návrh na vyhlásenie konkurzu, ktorý príslušný súd bude musieť prejednať a rozhodnúť podľa aktuálneho stavu veci bez toho, aby mal možnosť konanie zastaviť pre prekážku veci rozsúdenej (§ 66e ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní, § 159 ods. 3 a § 167 ods. 1 OSP - napr. IV. ÚS 31/03).

Sťažovateľka požiadala o ochranu základných práv ústavný súd bez toho, aby najskôr využila účinné právne prostriedky ochrany svojich základných práv v konaní pred všeobecnými súdmi, za ktoré treba považovať aj možnosť podať nový návrh na vyhlásenie konkurzu proti tomu istému dlžníkovi a možnosť namietat' vytýkané pochybenia všeobecných súdov dovolaním. Taký postup sťažovateľky vylučuje právomoc ústavného súdu prijať jej sťažnosť na ďalšie konanie.

Preto ústavný súd podľa § 25 zákona o ústavnom súde sťažnosť, ktorou sa sťažovateľka domáhala, aby ústavný súd nálezom vyslovil namietané porušenie jej základných práv v konaní vedenom pred najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 301/02 a v tomto konaní vydaným rozhodnutím, odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde „ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa“.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti nezistil, že by v nej sťažovateľka uviedla dôvod pre nesplnenie podmienky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý by bol v okolnostiach prípadu dôvodom hodným osobitného zreteľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2004